

جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی

سی ساله شد

بهناز شریفی
روزنامه‌نگار

میزبانی جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی از تمامی رشته‌های دانشگاهی

در حال حاضر بخش اصلی جشنواره پذیرای آثار دانشجویان در همه رشته‌های دانشگاهی است و در بخش ویژه نیز آثار مرتبط با اولویت‌های علمی و فرهنگی کشور پذیرفته و ارزیابی می‌شوند؛ ضمن اینکه هر سال یکی از استادان دانشگاه فعال در زمینه نشر، کتاب و تألیف و ترجمه به عنوان «استاد خادم کتاب» معرفی و تجلیل می‌شود. دانشجویان تمامی رشته‌ها و مقاطع تحصیلی دانشگاهی و طلاب سطوح مختلف می‌توانند آثار خود را به تعداد نامحدود و براساس شرایط اعلام شده در فراخوان، در شش گروه اصلی شامل «فنی و مهندسی»، «علوم پایه»، «علوم انسانی»، «کشاورزی و منابع طبیعی»، «علوم پزشکی و دامپزشکی»، «هنر و معماری» و دو بخش «ویژه» و «بین‌الملل» به دبیرخانه جشنواره ارسال نمایند.

جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی که عنوان پرمخاطب‌ترین برنامه‌های معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی در سال‌های اخیر را یدک می‌کشد، توجه به مباحث کاربردی در حوزه علم و تحقیق را سرلوحه خود قرار داده تا ضمن حمایت از دانشجویان، نقش کوچکی در ترویج فرهنگ تألیف و مطالعه و حل معضلات کشور داشته باشد.

رشد صعودی آثار در جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی

حامد علی اکبرزاده رئیس انتشارات جهاد دانشگاهی می‌گوید: دغدغه جهاد دانشگاهی این است که دانشجویان نخبه در حوزه نشر معرفی و مورد تقدیر واقع شوند؛ وقتی به آثار فاخر توجه نشود فرصت را به کسانی می‌دهند که حرف یا اثر فاخر ندارند. جهاد دانشگاهی در ویژه برنامه‌های فرهنگی در حوزه نشر و وظیفه خود را برای معرفی آثار فاخر انجام داده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد تعداد آثار دانشجویی شرکت‌کننده در این رویداد هرساله با افزایش نسبی همراه بوده است؛ به طوری که در بیست و نهمین دوره ۶۱۲ اثر توسط دبیرخانه دریافت شده است که از میان آنها ۶ اثر برگزیده و ۱۱۳ اثر قردادانی شده است. تعداد آثار راه یافته به بیست و هشتمین دوره جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی نیز ۶۰۲ اثر بوده است که پس از داوری در چهار مرحله، ۴ اثر انتخاب شده‌اند. در دوره بیست و هفتم نیز ۴۶۵ اثر دریافت شده است که از میان آنها ۵ اثر برگزیده و معرفی شده است. همچنین در بیست و ششمین دوره از میان ۵۱۸ اثر ارسالی به جشنواره ۱۷ اثر در ۶ گروه و یک بخش ویژه برگزیده و ۱۴ اثر هم شایسته تقدیر شناخته شدند و در دوره بیست و پنجم ۶۳۱ اثر به دبیرخانه ارسال شد که طی چهار مرحله داوری شدند و در نهایت ۹ اثر برگزیده و ۱۸ اثر شایسته تقدیر شناخته شدند.

علوم انسانی و علوم پزشکی در صدر موضوعی کتاب‌های ارسالی

به گفته حامد علی اکبرزاده دبیر جشنواره، در بیست و نهمین دوره جشنواره بیشترین تعداد شرکت‌کننده

جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی که هرساله از سوی سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود، در حالی وارد ۳۰ سالگی شده است که می‌توان از آن به عنوان قدیمی‌ترین رویداد حوزه کتاب یاد کرد. این جشنواره که به گفته بنیان و دست‌اندرکاران آن با هدف تقویت روحیه کار علمی و خودباوری دانشجویان پایه‌گذاری شده است، با محوریت حمایت از دانشجویان اهل فکر، اندیشه و قلم برپا شده است تا فرصتی برای معرفی و گردهمایی دانشجویان فراهم آورد. جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی همچنین با معرفی و تجلیل از ناشران فعال در زمینه آثار دانشجویی و تقویت روحیه پژوهش در میان دانشگاهیان، به یک رویداد معتبر علمی و فرهنگی در سطح دانشگاه‌ها تبدیل شده است و بسیاری از برگزیدگان آن امروزه از استادان و پژوهشگران برجسته کشور محسوب می‌شوند. ایجاد نشاط علمی در فضای دانشگاهی کشور، شناسایی و حمایت از دانشجویان نوقلم و صاحب‌اندیشه از دیگر اهداف بنیانگذاران جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی است که به منظور شناسایی و معرفی دانشجویان مؤلف و مترجم از سال ۱۳۷۳ آغاز به کار کرده و تاکنون به صورت مستمر برگزار شده است.

از مجموع آثار رسیده به دبیرخانه جشنواره، گروه علوم انسانی و اجتماعی با احتساب موضوعات بخش ویژه با ۴۹ درصد آثار رسیده رتبه اول را از نظر حجم آثار کسب کرده است. در گروه علوم انسانی به دلیل وسعت رشته‌ها ۳۰۷ اثر و پس از آن گروه علوم پزشکی با ۱۰۷ اثر در بالاترین رده قرار گرفته است. همچنین در بیست و هشتمین دوره جشنواره بیشترین تعداد آثار دریافت شده در بخش اصلی مربوط به گروه‌های علوم پزشکی و علوم انسانی و در بخش ویژه مربوط به شاخه‌های تاریخ شفاهی و علوم انسانی - اسلامی است. بیشترین اثر کتاب سال دانشجویی در بیست و هفتمین دوره نیز با ۲۱۹ عنوان در حوزه علوم انسانی و کمترین تعداد با ۱۱۲ اثر در حوزه کشاورزی بود. در دوره بیست و پنجم کتب علوم انسانی با ۳۱۳ عنوان کتاب بیشترین آثار ارسالی را به خود اختصاص داده است و کتاب‌های حوزه علوم پزشکی و دامپزشکی با ۱۵۶ عنوان کتاب‌های حوزه هنر و معماری با ۴۹ عنوان کتاب در رده‌های بعدی قرار دارند. سهم بالای دانشگاه‌های دولتی در رقابت دانشجویان مؤلف و مترجم در بیست و نهمین دوره جشنواره ۷۴ درصد آثار مربوط به دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، ۲۱ درصد مربوط به دانشگاه‌های آزاد و ۵ درصد مربوط به سایر دانشگاه‌ها بوده است که ۶۰ درصد دانشجویان مؤلف از مقطع دکتری، ۲۶ درصد از مقطع کارشناسی ارشد و ۱۴ درصد از مقطع کارشناسی هستند؛ در دوره بیست و هفتم ۷۰ درصد شرکت‌کنندگان، فارغ‌التحصیلان دانشگاه دولتی بودند و در بیست و ششمین دوره جشنواره، ۸۷ درصد آثار مربوط به دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، ۱۰ درصد مربوط به دانشجویان دانشگاه آزاد و ۳ درصد متعلق به دانشجویان سایر مراکز آموزش عالی بوده است.

همچنین در این دوره مقطع تحصیلی دانشجویان مؤلف به ترتیب ۶۴ درصد دکتری، ۲۵ درصد کارشناسی ارشد و ۱۱ درصد کارشناسی بود. حضور چشمگیر شرکت‌کنندگان مرد در ادوار مختلف جشنواره بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد ۷۴ درصد از شرکت‌کنندگان در جشنواره بیست و پنجم مرد و ۲۶ درصد از شرکت‌کنندگان زن بودند. همچنین ۷۵ درصد مؤلفان در بیست و ششمین دوره جشنواره از دانشجویان

مرد و ۲۵ درصد از خانم‌ها بوده‌اند. در بیست و هفتمین دوره از جشنواره کتاب سال دانشجویی، بیش از نیمی از شرکت‌کنندگان را مردان تشکیل می‌دادند. در دوره بیست و هشتم ۵۲ درصد آثار رسیده به مردان و ۴۸ درصد آثار رسیده به زنان تعلق داشت و در دوره بیست و نهم ۷۶ درصد آثار متعلق به مردان و ۲۴ درصد آثار به زنان تعلق داشته است. معرفی خادمان کتاب؛ وجه تمایز جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی در هر دوره از این جشنواره از مقام علمی یک شخصیت فرهنگی و علمی به عنوان خادم کتاب تجلیل و قدردانی می‌شود که در دوره بیست و نهم از شخصیت علمی و فرهنگی حضرت آیت‌الله علامه جوادی آملی و مهدی محقق با عنوان استاد خادم کتاب، احمد رضا دهپور با عنوان استاد راهنمای برتر و سیده خدیجه صمدی سنگتراشانی به عنوان مروج کتاب و کتابخوانی تجلیل شد. جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی در دوره بیست و هشتم با قردادانی از نوش آفرین انصاری به عنوان استاد خادم کتاب و عبدالقادر بلوچ به عنوان مروج کتاب به پایان رسید.

در بیست و هفتمین دوره، جایزه ویژه مروج کتابخوانی به عبدالحکیم بهار تقدیم شد و منصوره اتحادیه استاد دانشگاه تهران و مدیرمسئول نشر تاریخ ایران به عنوان «استاد خادم کتاب» معرفی شد.

همچنین در دوره بیست و ششم از حجت‌الاسلام والسلمین سیدمصطفی محقق داماد به عنوان استاد خادم کتاب تجلیل شد و در بیست و پنجمین جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی نیز از رضا داوری اردکانی به عنوان استاد خادم کتاب و حجت‌الاسلام والمسلمین اسماعیل آذری به عنوان فعال حوزه کتاب و کتابخوانی قدردانی شد.

سخن آخر

جشنواره کتاب سال دانشجویی هر ساله همزمان با ایام هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران و با هدف ایجاد نشاط علمی در مراکز علمی و دانشگاهی کشور، جلب همکاری و حمایت ناشران حوزه دانشگاهی، چاپ آثار دانشجویی، تقویت بنیه علمی دانشجویان با ارائه آثار مکتوب و حمایت از دانشجویان نوقلم برای تولید اندیشه‌های جدید برگزار می‌شود. نظر به اینکه دانشجویان و پژوهشگران سازندگان جامعه و پدیدآورندگان

جریان‌های فکری و فرهنگی هستند و نتایج تحقیقات آنها دگرگونی و پیشرفت در عرصه‌های گوناگون علم و فرهنگ را میسر می‌سازد، شناسایی و معرفی این نخبگان هدف اصلی جشنواره کتاب سال دانشجویی عنوان شده است. جشنواره کتاب سال دانشجویی با همت معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۷۳ پی‌ریزی شد و هم‌اکنون اجرای این فعالیت توسط سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی انجام می‌شود و در حال حاضر سی‌امین دوره آن در حال برگزاری است.

نحوه شرکت در سی‌امین دوره جشنواره کتاب سال دانشجویی

دانشجویان مؤلف و مترجم برای شرکت در سی‌امین دوره جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی تا بیستم خردادماه ۱۴۰۲ فرصت دارند آثار خود را به دبیرخانه جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی ارسال کنند؛ علاقه‌مندان باید پس از ثبت نام از طریق سامانه اینترنتی به آدرس www.isba.ir دو نسخه از اصل اثر را به همراه فرم ثبت نام اینترنتی به آدرس پستی دبیرخانه جشنواره در تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای زاندارمری، پلاک ۷۲، صندوق پستی: ۱۱۶۳۰-۱۳۱۴۵ سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی ارسال کرده و برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۶۶۹۵۲۷۲۷ تماس بگیرند.

هرساله طی مراسمی که به طور معمول در ایام هفته کتاب برپا می‌شود، از برترین آثار نگارش یافته قردادانی خواهد شد.

کتاب سال دانشجویی

